

SIRIKOZY
Hereset

#1

YÖN SALAISUUS

Kuvittanut
Johanna Lumme

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

*Iso kiitos pojalleni Martille, jonka unesta
kirjan tarinamaailma sai alkunsa.*

*Kirjatrilogia on omistettu tämän poikkeusajan
rohkeille ja sitkeille lapsille.*

Ole kiltti ja usko, mitä sanotaan. Muistatko ne vuodet, kun isäsi ja äitisi peittelivät sinut nukkumaan, lukivat satuja ja lopuksi sanoivat, ettei mörköjä ole olemassa? Uskoithan heitä? Uskotko vieläkin? Selitykset ovat aina olleet hyviä: pimeässä silmät huijaantuvat näkemään kaike-laista. Mörkö on vain varjo nurkassa tai musta villapaita rytyssä tuolilla. Mörköjä ei ole. Kaikkeen on ihan luonnollinen selitys.

Sinulle tehdään lupauksia, joiden ydin on, ettei kannata pelätä.

Lupaamme, että aamulla nauramme yhdessä sille pelottavalle, kun ei se mitään pahaa ollutkaan, vanhempasi sanoivat. Huomaat varmasti, että yö vaan vähän hämäsi.

Vanhempien sanat toimivat. Sinulle tuli hyvä ja turvallinen olo.

Vanhempasi puhalsivat hiuksiisi ja sammuttivat valot.

Yö vähän hämäsi, pidä se mielessäsi.

Äläkä missään tapauksessa kurkista sängyn alle. Tai ulos.

– Leo –

SISÄLLYS

SALAISUUDESTA 8

Tottelemattomuus 11

Vapautuminen 15

Kutsumattomat vieraat 22

Pikku soturi 29

Kaiken jälkeen 38

Kolaa tai ambulanssi 44

Muisti 48

Hereiset 52

Varustevalintaa 57

Tavallinen ilta 63

Yön portailla 66

Liiskaaja 71

ROHKEUDESTA 79

Särö 80

Oivallus	84
Leidi, Kita ja Riikinkäärme	90
Tarina ensimmäisestä yöstä	100
Sovinto	108
Lumin tentti	113
Käry ja Roiska	117
Varustehauta	124
Taistelun jälkeinen yö	130
Aamu pulassa	137
Tyhmä ja uskollinen	142
KATUMUKSESTA	146
Saippuakupprien ilta	148
Onnellisuutta potenssiin kaksi	152
Haukkahepokaarti	159
Yön haavat	167

SALAISUUDESTA

Neuvo: Älä tee niin kuin minä. Jos pääset salaisuuden jäljille, pohdi, voiko salaisuus olla vaarallinen. Jotkut salaisuudet nimittäin ovat, siksi ne ovat salaisuuksia. Onneksi aikuisten salaisuudet ovat lähes aina tylsiä. Minulle osui ehkä se ainoa salaisuus koko maailmassa, jossa aikuisten salaisuus oli sellainen, että lapsikin voisi siitä kiinnostua.

Älä käsittele salaisuutta liian kepeästi. Älä lähde selvittämään salaisuutta, koska se nyt tuli mieleen. Köhöm. Tämä saattaa kertoa paljon myös minusta. Saattaa olla, että sen takia olen niin hyvä pelaamaan ja niin huono koulussa, koska teen juuri niin – loikkaan jokaisen epäilyttävän hahmon kimppuun ja loikkaan vauhdissa oleviin vaunuihin miettimättä, mihin ne vievät.

No, jos kuitenkin teet niin kuin minä, älä lähde salaisuuden jäljille varoittamatta ketään. Vihjaa läheiselle ystävällesi edes jotain sinnepäin. Sano että hoidat tärkeää hommaa. Mieti ohjeet katastrofin varalle: mitä ystäväsi voi tehdä, jos sinusta ei kuulu vaikka kolmeen päivään. Suunnittele ohjeet ja sulje ne kuoreen, jonka saa avata

vain hätätapauksessa. Jos voit, älä näissä ohjeissakaan paljasta salaisuutta. Olen tosissani. Mieti pelastussuunnitelma. Jos joudut pulaan seikkaillessasi ihan yksin, voit vaarantaa kaikki salaisuutta säilyttävät ihmiset. Tämä on ehkä se tärkein asia, mikä pitää ymmärtää. Minä en tietenkään ymmärtänyt. Elokuvat ovat täynnä itsepäisiä sankareita, jotka keksivät ihan yksinään mitä aikovat tehdä. Ja sitten kaikki muut ihailevat tätä tyyppiä, koska hän sattui keksimään ne Juuri Oikeat Asiat. Mutta entä jos ei olisi keksinytkään? Entä jos se sankarityyppi ei olekaan joku marvelmies tai yksinäinen cowboy tai peloton merirosvo. Mitä jos se on ihan koululainen, aamu-uninen, vähän laiska, sairaan epäsiisti, sellainen kuin minä...?

Vielä yksi juttu salaisuuksista. Minun piti antaa yksi neuvo ja tässä tuli nyt monta, koska mokaan itse kaiken. Jos saat tietää salaisuuden ja olet vielä hengissä, älä kerro salaisuutta eteenpäin. Totta kai tämänkin minä mokasin. Salaisuudet ovat ihania! On MAHTAVAA kertoa ne eteenpäin, varsinkin parhaalle kaverille, jolle kerrotaan kaikki asiat. Jos salaisuutta vartioidaan oman terveyden kustannuksella, ei sitä voi kertoa eteenpäin, jos siihen ei ole saanut lupaa.

Salaisuudella voi olla hinta. Iso hinta. Se voi saattaa vaaraan vähän kaikki.

Tottelemattomuus

Ilta oli ihan tavallinen. Tavallinen ja vähän pitkästyttävä, sellainen purkka, jota on syöty niin pitkään, että siitä menee jo maku. Iltapalalla voileipä ja jugurttia. Lumilta kyseltiin, mitä pitää pakata kouluun, kun hänellä on aamulla metsäretki. Hampaidenpesut. Äiti ja isä katsoivat televisiota, isä selasi lehteä, kun ei jaksanut keskittyä avaruuselokuvaan, joka on tullut uusintana ehkä tuhat kertaa. Samoja juttuja, niin kuin ne tulisivat jostain koneesta:

– Monenko aamu sinulla Leo oli, laita kello soimaan ajoissa.

– Oliko tuo muka kaksi minuuttia? En kuullut hammasharjan hälytystä! Vaihtakaa samalla tuore vesi juomapulloon, yöllä voi tulla jano.

– Lumi, iipparissa oltiin huolissaan, kun et tullut sinne heti. Yhtään ei saa jäädä matkalla juttelemaan. Mene iltapäiväkerhoon heti viimeisen tunnin jälkeen. Lupaa!

– Leo, sisä- vai ulkoliikuntaa? Sinulla jäi se sisäliikkakassi koululle, tehdäänkö uusi?

– Letitetäänkö Lumi tuo tukka, kun hikoilet niin ko-

vasti, että on aamulla taas takkuja.

– Lumi, se yölampun valo on nyt vaihdettu, se toimii taas.

– Leo, kadonnut kirjastokortti löytyi pelitakin taskusta, laitoin sen sinulle yöpöydälle.

Sitten hyvää yötä -rituaali, minulle käytiin sanomassa yötä nopeasti, pidempi hengailu ovella olisi jotenkin noloa jo, kun en ole mikään pikkulapsi. Lumi käytiin vielä peittelemässä ja luettiin iltasatu ja juteltiin muutama mieltä painava asia ennen unta, se kun on niin pieni, ekaluokkalainen vasta.

Iltahommien jälkeen vanhemmat sulkiivat makuuhuoneidemme ovet ja sammuttivat myös kirkkaat valot portaista. Palamaan jäi vain himmeä lamppu yläkerran kylpärin oven yläpuolelle. Vanhempien askeleet kopisivat portaita alas ja teeveen ääntä käännettiin kovemmalle, avaruuselokuvassa oli siirrytty jonkinlaisiin taisteluihin, elokuvan ääniraidalla kumisi dramaattinen musiikki.

Tiesin tämän siitä, että olin avannut huoneeni oven ja hiippaillut portaiden yläpähän saadakseni tietää, mitä tapahtuu.

Kaikki vaikutti ihan normaalilta. Äiti haki jotakin kodinhoitohuoneesta, huoneesta, jossa en koskaan käy, koska siellä on vain pesutorni ja viikkauspiste ja tylsiä asioita.

– Laitan jo nauhoitteen päälle, isä sanoi ja kävi olohuoneessa.

He kohtasivat aulassa, juuri siinä mihin näin piilostani. Siihen kaikki normaali loppui.

Ensimmäiseksi: avaruuselokuvan ääntä oli hiljennetty. Kuulin, miten äiti ja isä keskustelivat olohuoneessa. Mutta vanhempani eivät olleet olohuoneessa, he olivat tuossa alapuolellani! Jos tiputtaisin marmorikuulan, se osuisi heitä päähän. Äänet, jotka olohuoneesta kuulin, olivat nauhoite.

Miksi ihmeessä vanhemmillani oli nauhoite siitä, että he juttelevat ja viettävät normaalia koti-iltaa?

Ehkä normaalia koti-iltaa ei olekaan.

Se oli kaikkien vaarallisten ajatusten alku, ajatus, jota ei pitäisi ajatella.

Toinen asia oli tämä: äiti antoi isälle ison kasan köyttä. Ja jonkinlaisen valtavan vasaran, jonka päässä oli terävä piikki.

Isä ei nauranut tai hupsutellut. Hän otti jättivasaran ja kiinnitti sen vyöhönsä. Tämä ei ollut naamiaisasu, jota isä viimeisteli. Hänellä oli jokin erikoisvyö, jota en ollut nähnyt koskaan. Se oli juuri sellainen vyö, jollaista voisi pitää, jos kulkisi kylillä tuollaisen jättivasaran kanssa. Äiti kiinnitti omaan vyöhönsä miekan. Se oli ohut ja pitkän pitkä. Sellainen, joita on samuraielokuviissa.

Äidilläni oli samuraimiekka. Äidillä, joka sai kohtauksen, jos käytin puukkoa, kun piti veistää oksasta makkaratikku.

Äiti ja isä lähtivät äänettömin askelin ulos. He lipuivat aulasta eteiseen ja eteisestä ulos täysin äänettömästi. Heillä täytyi olla jotkut erikoiskengät. Jälleen varuste, jota ei oikeasti olisi olemassa niillä vanhemmilla, jotka tunsin.

Mutta enhän minä tunne vanhempiani lainkaan. Tämä oli toinen vaarallinen ajatus.

Mihin ikinä vanhempani olivatkaan menossa, minun piti se nähdä.

Minun oli pakko seurata heitä.

Vapautuminen

Olin rynnätä vanhempieni perään portaita alas. Onneksi osasin katsoa eteeni.

Ensimmäistä kertaa koko iltana osoitin pienintäkään harkintaa. Ehkä kaikki outous oli herättänyt minut ja toimin valppaammin kuin yleensä. Seuraavalla portaalla, kahdeksannella portaalla ylhäältäpäin, oli sininen viiru. Portaamme olivat valkovahattua vaaleaa puuta, niissä ei ole mitään viivakoristeita. Äiti vihasi omituisia viivoja ja pallokuvioita ja yleensäkin liian räikeän värisiä asioita. Seurasin viirua ja ymmärsin, että se johti portaikon seinästä portaan tukipylvääseen. Se oli liiketunnistin.

Meillä oli kotona liiketunnistin, joka hälytti, jos joku käveli ylös tai alas portaita.

En pääsisi vanhempieni perään käynnistämättä hälytystä. En halunnut edes kuvitella, mitä hälytyksen käynnistettyä tapahtuisi.

Hiivin takaisin huoneeseeni. En ollut yhtä ninjahiljainen kuin vanhempani, portaat narisivat. Onneksi Lumi oli nukahdettuaan tosi sikeäuninen.

Hain huoneestani köyttä. Kuulostaa oudolta, mutta siihen on selitys. Koetimme kesällä rakentaa Kirilin kanssa köysitikkaat huoneeseeni niin, että Kiril pääsisi salaa meille pelaamaan. Eihän me tikkaita osattu tehdä, se huomattiin heti. Solmimme köyteen solmuja parinkymmenen sentin välein. Niitä solmuja pitkin voisi kiivetä. Periaatteessa. Meidän tekemämme köysiviritelmä oli niin hutera, että Kiril putosi kahdesti. Jälkimmäisellä kerralla Kiril uikutti niin lujaa, että jäimme kiinni. Solmuviritys piti purkaa.

Nyt huonon onnen köysi saisi virittää minut ohi portaiden vakoilulaitteen.

Mikään ei voisi estää minua!

Ähersin köydestä liaania, jolla saisin heilahdettua liiketunnistimen valokiilan yli. Jouduin kiinnittämään liaanin kolmesti. Ensin en päässyt lainkaan liikkeelle, kun köyden kiinnityspiste oli liian matalalla. Toisella kerralla kiinnitin köyden hyvin tyhmästi. Se flengaus olisi pitänyt saada videolle.

Kun retkahdin köyden varaan, köysi lähti viemään minua päin seinää. Sain loikattua kyydistä viime tingassa. Kaamean hetken hoipuin ihan valosilmän yläpuolella: Leo, nyt et mokaa! Päädyin läähättämään juuri edelliselle portaalle.

Kolmannen yrityksen kohdalla olin päättäväinen ja

epätoivoinen. Ei VOINUT olla totta, että vanhempani sulkivat meidät yläkertaan jollain liiketunnistimella kuin jotkin vauvat. Puuttui enää itkuhälytin! Kolmas yritykseksi oli voitokas. Onnistuin tarttumaan kiinni porraskaitteeseen juuri oikeassa kohdin. Sidoin liaanin kiinni kaitteen alimpaan pienaan. Mieltisin paluuta myöhemmin. Nyt oli tärkeintä kiriä vanhempien perään mahdollisimman nopeasti. Olin tuhlannut ihan kauhean paljon aikaa.

Säntäsin eteiseen ja toivoin, ettei alakerrassa olisi lisää liiketunnistimia. Puin skeittaustennarini, nekään eivät ole täysin äänettömät, mutta nyt ei ollut aikaa täydellisyyteen. Nappasin taskulampun. Ryntäsin ulos ovesta.

En tiedä mitä odotin.

En ollut varautunut siihen, että olotilani muuttuisi niin salamannopeasti.

Yössä oli jotain vialla. Ulkona ei ollut katuvaloja, kuten odotin. Katuvalot kimmelsivät, kun isä ajoi minua peleistä kotiin. Miksi ne eivät nyt palaneet? Ulkona oli pilkkopimeää. En myöskään kuullut yhtään sellaista ääntä, joi-
ta olisin kuvitellut yöhön: naapurin koiran haukkua, auton hurinaa pihatiellä, kun joku aikuisista tuli iltavuorosta kotiin, puheensorinan tulvahdusta talosta, jonka ulko-ovi avattiin, kun myöhäiset vieraat olivat lähdössä.

Yö oli hiljainen. Se tuntui pidättävän hengitystään. Tämä hiljaisuus sai minut pysähtymään suoraan ulko-